

Reactie van Nieuwborgen

Het is erg goed dat het Rijk geld uittrekt om de verduurzaming van woningen te stimuleren. Bij de uitvoering van de regeling hebben we wel de nodige bedenkingen. Die vloeien voort uit de praktijkervaring die we hebben met het verduurzamen van woningen in onze proeftuin aardgasvrij Nieuwborgen.net. We nemen al sinds de eerste ronde van het proeftuinprogramma deel aan het interbestuurlijke Programma Aardgasvrije Wijken en we hebben inmiddels veel ervaring en ook succes met het verduurzamen van woningen en het meenemen van woningeigenaren hierin. Vanuit deze achtergrond hebben we vier bedenkingen / kanttekeningen.

Over de schotten in de besteding van de middelen

Het voornemen is dat maximaal 20% van het budget per woning (gemiddeld € 1.500) beschikbaar is voor gerichte ondersteuning (adviseren, begeleiden, kredietbemiddeling, communicatie- en draagvlakactiviteiten). Dat is dus gemiddeld circa € 300 per woning. Dat is veel te weinig. Het bedrag van € 300 is ongeveer toereikend voor een technisch advies aan de eigenaar over verduurzamingsmaatregelen. De meeste eigenaren hebben zo'n advies nodig om in actie te komen, en zeker kwetsbare eigenaren hebben veel ondersteuning nodig. Er is meer dan het bedrag van gemiddeld € 300 per woning voor om bij de eigenaar aan tafel te komen. Daarvoor heb je een breed pakket van activiteiten nodig die onderdeel vormen van wat u "gerichte ondersteuning" noemt. Een goed financieel advies om te komen tot een financieringsadvies kost b.v. circa € 2.500. In onze proeftuin steken we b.v. ook geld in buurtbijeenkomsten, nieuwsbrieven, ondersteuning bij het invullen van formulieren waar nodig, etc. We stellen dus voor om veel meer financiële bewegingsvrijheid voor de gemeente te creëren om een aanpak / strategie vorm te kunnen geven. Er moet hierbij voldoende ruimte zijn voor ontzorging van kwetsbare woningeigenaren. Het opleggen van een maximum van 20% voor gerichte ondersteuning zal de uitvoering belemmeren, zal mogelijk ten koste gaan van kwetsbare woningeigenaren die juist veel gerichte ondersteuning nodig hebben en is samenvattend niet realistisch in onze ogen. Ons advies is om de gemeente zelf te laten bepalen wat wel en niet werkt en geen percentages op te leggen.

Het voornemen is dat de gemeente maximaal 10% projectkosten mag rekenen. Dit is in onze ervaring echt te weinig, mede in het licht van de gerichte ondersteuning die moet worden georganiseerd. Ook op deze budgetbeperking van 10% is van toepassing wat in de vorige alinea werd aangedragen.

Een hoofdlijn van ons commentaar is dus dat gemeenten meer vrijheid moeten krijgen om eigen keuzes te maken, ook over gerichte ondersteuning en projectkosten, en dat de nu voorgestelde percentages tot onrealistische beperkingen leiden die effectieve uitvoering hinderen. Het is goed dat er een eenvoudig uitvoerbaar langjarig kader komt waar gemeenten mee kunnen werken waarin o.a. voor gerichte ondersteuning, projectmanagement en voor kwetsbare woningeigenaren voldoende ruimte komt naar inzicht van de gemeente die verantwoordelijk is.

Over de deelname / het conversiepercentage

U denkt er aan dat ten minste 75% van de woningen overgaat tot deelname. Dit is in onze ervaring een onrealistisch hoog percentage. In onze zeer intensieve benadering van eigenaren komen we tot maximaal 50% conversie/deelname binnen 2 jaar met behulp van een aanzienlijke financiële stimuleringsimpuls (eigenaren kunnen € 5.000 subsidie krijgen in aanvulling op de ISDE-subsidie als zij maatregelen uitvoeren). Het lijkt ons niet goed uitvoerbaar als van de gemeente een conversie van 75% wordt gevaagd. Wij zouden er de voorkeur aan geven dat in de praktijk een conversienorm wordt ontwikkeld die mede afhankelijk is van de aard van de woonwijk (het is anders of je werkt in een woonwijk met veel mensen die de Nederlandse taal niet goed machtig zijn of in een plattelandsdorp met een goede sociale cohesie). Deze normen zouden dan eerder informatief dan

normatief moeten worden gehanteerd. We moeten beseffen dat we bezig zijn om eigenaren te verleiden, er is geen sprake van dwang.

Wijkgerichte aanpak wordt niet ondersteund

Het Programma Aardgasvrije Wijken heeft als kernleerpunt voor succes opgeleverd dat de wijkgerichte aanpak werkt. Inwoners nemen elkaar mee in een wijkproces en dit leidt tot hoge deelname- / conversiepercentages. De doelgroepgerichte benadering (concentreren op woningen slechter dan D) zou voor optimale effectiviteit moeten kunnen worden ondersteund door een wijkgerichte benadering. Dat zou b.v. kunnen betekenen dat alle eigenaren in een wijk in aanmerking komen voor bepaalde vormen van ondersteuning, denk aan advisering of kleine maatregelen zoals inregelen van de CV-installatie. Zoals de regeling nu lijkt te worden vormgegeven zouden er geen financiële middelen kunnen worden uitgetrokken om een wijkgerichte benadering mogelijk te maken. Dat vinden wij jammer. Het Programma Aardgasvrije Wijken heeft juist laten zien dat de wijkgerichte aanpak werkt. Waarom worden deze lessen niet meegenomen in de vormgeving van het NIP?

Over de verantwoording

De verantwoording via de SISA systematiek is weliswaar eenvoudig maar er worden veel indicatoren gevraagd. Dat leidt tot onzekerheid voor de gemeente over de vraag of de middelen wel behouden kunnen blijven als niet alle vinkjes kunnen worden gezet. Ook leidt het verzamelen van veel gegevens tot een hoge administratieve last die botst met het door u gewenste maximum van 10% projectuitvoeringskosten. Ons pleidooi is om minder indicatoren te verzamelen in het kader van de SISA en meer focus te leggen op een goed verlopen proces in plaats van harde resultaten – die worden in hoge mate bepaald door de omstandigheden in het veld en daar heeft de gemeente het beste zicht op.